

Fugleregistreringer i områder vurdert for vern i Asker kommune i Akershus

Miljøfaglig
Utredning

Rapport MU2024-115

Forsidebilde

Rugende hettemåke på Stordammen ved Arnestad skole.
Her har 1-2 par av denne kritisk truede arten hekket de
to siste årene. Foto: Bjørn Harald Larsen, 26.6.2024.

RAPPORT 2024-115

Utførende institusjon: Miljøfaglig Utredning AS	Prosjektansvarlig: Bjørn Harald Larsen
	Prosjektmedarbeider(e):
Oppdragsgiver: Statsforvalteren i Oslo og Viken	Kontaktperson hos oppdragsgiver: Eldfrid Engen
Referanse: Larsen, B. H. 2024. Fugleregistreringer i områder aktuelle for vern i Asker kommune i 2024. Miljøfaglig Utredning Rapport 2024-115. 31 s. ISBN 978-82-345-0661-1.	
Referat: Miljøfaglig Utredning AS har utført fugleregistreringer i 8 utvalgte områder av totalt 16 områder som er aktuelle for supplerende vern i Asker kommune i Viken. Formålet har vært å få en samlet oversikt over områdenes betydning for fugl, og spesielt våtmarksfugler. Alle områdene ble besøkt to ganger i løpet av sommerhalvåret (i juni og midten av september), med unntak av Kråkholmen (kun i første halvdel av juni) og Rødbyvannet (kun i slutten av juni). Lokalitetene er gjennomgående små og stort sett lette å få oversikt over (bla. pga. at det var turveger langs mange av dammene). Unntaket er Rødbyvannet, som både er ganske krevende å få oversikt over og en noe større lokalitet. Datamateriale for fugl er godt fra alle områdene, der Rødbyvannet, Syverstaddammen og Stordammen (isdam ved Arnestad) utmerker seg med omkring 1000-2000 observasjoner av fugl i Artsobservasjoner. I andre enden av skalaen er det nokså få observasjoner fra Einedammen og isdammene ved Nærnes (70-100 observasjoner). De fleste lokalitetene er regionalt viktige som hekkeplasser for vannfugl eller sjøfugl, og dette skyldes først og fremst at nesten alle dammene hadde en liten hekkebestand av sivhøne (VU) og/eller hettemåke (CR), eller hadde vært hekkeplass for hettemåke og/eller dvergdykker (VU). Kråkholmen, utenfor dagens reservat, er en regionalt viktig hekkeplass for sjøfugl, med bla. en av Indre Oslofjords største kolonier med makrellterne (EN). Rødbyvannet er også et lokalt til regionalt viktig rasteområde for våtmarksfugl under vårtrekket, dels også under høsttrekket – samtidig som det er viktig som hekkeplass for vipe (CR) og dverglo (VU) og har overvintrende småflokker med sangsvane i milde vintrer.	

FORORD

Miljøfaglig Utredning AS har gjennomført kartlegging av fugl og innsamling av informasjon om fugleforekomster i foreslåtte områder for vern av verdifull natur i Asker kommune i Akershus. Kartleggingen er utført på oppdrag fra Statsforvalteren i Oslo og Viken. Formålet har vært å få økt kunnskap om områdenes betydning for fugl, med vekt på våtmarksfugl.

Kontaktperson hos Statsforvalteren i Viken har vært Eldfrid Engen, som takkes for bidrag underveis i oppdraget. Prosjektansvarlig i Miljøfaglig Utredning har vært Bjørn Harald Larsen. I tillegg har Helge Fjeldstad, Knut Hessen, Sara M. Gilberg Nyjordet og Kamilla Svingen deltatt i feltarbeidet. Helge Fjeldstad har også laget kartene i rapporten.

Eina, 29.11.2024

Miljøfaglig Utredning AS

Bjørn Harald Larsen

INNHold

FORORD	4
INNHold.....	5
1 INNLEDNING.....	6
2 METODE	7
3 OMRÅDEBESKRIVELSER	9
3.1 ISDAMMER NÆRSNES (BÅRSRUDDAMMENE).....	9
3.1.1 Kort beskrivelse	9
3.1.2 Fugleregistreringer.....	9
3.1.3 Vurderinger av verdi og potensial som fugleområde.....	11
3.2 KRÅKHOLMEN	11
3.2.1 Kort beskrivelse	12
3.2.2 Fugleregistreringer.....	12
3.2.3 Vurderinger av verdi og potensial som fugleområde.....	12
3.3 RØDBYVANNET	13
3.3.1 Kort beskrivelse	13
3.3.2 Fugleregistreringer.....	14
3.3.3 Vurderinger av verdi og potensial som fugleområde.....	16
3.4 ISDAM VED ARNESTAD (STORDAMMEN, VOLLEN)	17
3.4.1 Kort beskrivelse	17
3.4.2 Fugleregistreringer.....	18
3.4.3 Vurderinger av verdi og potensial som fugleområde.....	20
3.5 ØSTENSTADDAMMEN	20
3.5.1 Kort beskrivelse	20
3.5.2 Fugleregistreringer.....	21
3.5.3 Vurderinger av verdi og potensial som fugleområde.....	21
3.6 EINEDAMMEN	22
3.6.1 Kort beskrivelse	22
3.6.2 Fugleregistreringer.....	22
3.6.3 Vurderinger av verdi og potensial som fugleområde.....	23
3.7 BÅRDSRUDDAMMEN	23
3.7.1 Kort beskrivelse	24
3.7.2 Fugleregistreringer.....	24
3.7.3 Vurderinger av verdi og potensial som fugleområde.....	25
3.8 SYVERSTADDAMMEN	25
3.8.1 Kort beskrivelse	26
3.8.2 Fugleregistreringer.....	26
3.8.3 Vurderinger av verdi og potensial som fugleområde.....	28
4 OPPSUMMERING AV VERDI FOR FUGL.....	29
5 OPPFØLGENDE UNDERSØKELSER	30
6 KILDER	31

1 INNLEDNING

Statsforvalteren i Oslo og Viken arbeider med supplerende vern av verdifull natur i fylkene Akershus, Buskerud, Østfold og Oslo. Som grunnlag for verneprosessene er det behov for kartlegging av naturforhold og naturverdier i kandidatområdene. I denne sammenheng fikk Miljøfaglig Utredning i oppdrag å kartlegge i alt 16 områder i Asker kommune i 2024. I 8 av disse ble det også bestilt kartlegging av fugl og vurdering av områdenes verdi for fugl.

Rapporten presenteres resultatene fra feltarbeidet i juni og september 2024 og gir en oppsummering av tidligere registreringer av fugl i områder, samt en vurdering av områdenes funksjoner for våtmarksfugl spesielt. I tillegg gis det en potensialvurdering for områder med lite datamateriale.

Figur 1. Østenstaddammen er en av de 8 lokalitetene som ble undersøkt i 2024. Foto: Bjørn Harald Larsen.

2 METODE

Arbeidet med verdivurderingene har inkludert et kort besøk i alle områdene i begynnelsen av juni og i slutten av september i 2024. Alle områdene har også blitt kartlagt mht. naturtyper og flora sommeren og høsten 2024, og under disse kartleggingene ble det også gjort noen spredte observasjoner av fugl.

Den viktigste datakilden om fuglelivet i områdene er imidlertid Artsobservasjoner (AO). De aller fleste områdene hadde mer enn 100 observasjoner lagt inn, og tre områder (Rødbyvannet, Syverstaddammen og Stordammen ved Arneberg skole) hadde om lag eller mer enn 1000 observasjoner innlagt på nettstedet.

Tabell 1. Oversikt over de 16 områdene som ble kartlagt Asker kommune i 2024, hvorav 8 ble undersøkt for fugl (uthevet).

Område	Kommune	Totalareal (daa)	Areal vann (daa)	Areal land (daa)
Hvalstrand bad	Asker	9,2	0,0	9,2
Hvalstrand V	Asker	0,9	0,0	0,9
Isdammer Nærnes	Asker	97,4	51,9	45,5
Koiatangen	Asker	13,0	0,3	12,7
Kråkholmen	Asker	24,0	8,5	15,5
Rabben	Asker	8,6	2,8	5,8
Slemmestadåsen utvidelse	Asker	8,0	0,9	7,1
Smeodden	Asker	8,8	1,6	7,2
Solli	Asker	145,9	0,2	145,7
Rødbyvannet	Asker	363,2	2426	120,6
Raudskjæra	Asker	37,2	22,1	15,0
Isdam ved Arnestad	Asker	12,0	9,8	2,2
Østenstaddammen	Asker	34,9	21,4	13,5
Einedammen	Asker	16,0	9,4	6,7
Bårdsruddammen	Asker	25,8	16,6	9,2
Syverstaddammene	Asker	40,8	23,5	17,3

Kandidatområdenes avgrensning er vist i kart under hvert område i kap. 3, mens figur 2 og 3 viser oversiktskart over områdenes plassering. I kap. 3 har vi gitt noen områder en mer presis og avgrensende navnsetting i parentes.

Områdene betydning for fugl er vurdert etter en egendefinert skala som lokalt, regionalt eller nasjonalt viktig. Hvordan disse vurderinger har blitt gjort er forklart nedenfor.

Lokalt viktig: Hekke- og/eller rasteplass for lokalt viktig(e) populasjon/populasjoner av våtmarksfugl/sjøfugl. Økologiske funksjonsområder for NT-arter.

Regionalt viktig: Hekke- og/eller rasteplass for regionalt viktig(e) populasjon/populasjoner av våtmarksfugl/sjøfugl. Økologiske funksjonsområder for VU-arter.

Nasjonalt viktig: Hekke- og/eller rasteplass for nasjonalt viktig(e) populasjon/populasjoner av våtmarksfugl/sjøfugl. Økologiske funksjonsområder for EN- og CR-arter.

Økologisk funksjonsområde: I norsk sammenheng nærmere definert i naturmangfoldloven som et område som oppfyller en økologisk funksjon for en art, slik som gyteområde, oppvekstområde, larvedriftsområde, vandrings- og trekkruiter, beiteområde, hiområde, myte- eller hårfellingsområde, overnattingsområde, spill- eller paringsområde, trekkvei, yngleområde, overvintringsområde og leveområde. Når det gjelder våtmarksfugl vil det i hovedsak være snakk om hekkeområder samt sentrale trekkruiter, rasteplasser og overvintringsområder.

Figur 2. Oversiktskart som viser plasseringen av de 16 områdene i Asker kommune; områder som ble undersøkt for fugl er vist med blå sirkel.

3 OMRÅDEBESKRIVELSER

Parallelt med fugleregistreringene har det blitt utført kartlegging av naturtyper og flora i kandidatområdene, og i rapporten fra disse kartleggingene er naturgrunnlag, naturtyper og flora grundigere behandlet. Enkelte fugleobservasjoner ble også gjort under naturtypekartleggingen.

3.1 Isdammer Nærsnes (Bårsruddammene)

Kommune: Asker

Registreringsdatoer: 26. juni 2024 (Bjørn Harald Larsen), 17. september (Bjørn Harald Larsen)

3.1.1 Kort beskrivelse

Sør for Nærsnes kirke er det tre nærliggende isdammer (Øvre Bårsruddam i sørvest, Nedre Bårsruddam i sørøst og Schwartzdammen – også kalt Svartsjødammen i nord) som vurderes for framtidig vern. Rundt dammene er det vesentlig rik edellauvskog, og bla. ligger Søndre Nærsnes naturminne med kalk-lindeskog like inntil den østre dammen (Miljødirektoratet 2024). Dammene har kalkkrevende vannvegetasjon, bla. partier med kransalger.

Dammene er i Naturbase beskrevet som viktige for amfibier, med populasjoner av både småsalamander, spissnutefrost (NT), buttsnutefrosk og padde. Det refereres også til tidligere registreringer av myrrikse (EN), sivhøne (VU) og sothøne (VU) fra flere av dammene.

3.1.2 Fugleregistreringer

Området ble undersøkt 26.6. og 17.9.2024. Dammene er litt vanskelige å få oversikt over, og særlig de to sørligste ble mangelfullt undersøkt. I juni ble det registrert 1 toppand hann på Schwartzdammen og 1 gråhegre på Øvre Bårsruddam, mens det i september ikke ble registrert våtmarksfugl i dammene.

Figur 3. Skjeand (VU) er registrert i området. Dette bildet er tatt ikke tatt på lokaliteten. Foto: Bjørn Harald Larsen.

I Artskart ligger det 106 fugleobservasjoner fra dammene. Følgende arter er registrert: Knoppsvane, grågåås, stokkand, skjeand (VU), krikvand, toppand, kvinand, laksand, dvergdykker (VU), gråhegre, myrrikse, sothøne, sivhøne, enkeltbekkasin, hettemåke (CR), fiskemåke (VU), gråmåke (VU), makrellterne (EN), kattugle, skogdue, flaggspett, dvergspett, grønnspekk, taksvale (NT), låvesvale, sandsvale (VU), tårnseiler (NT), linerle, vintererle, trepiplerke, gjerdemet, svarthvit fluesnapper, gråfluesnapper, nattergal, svarttrost, hagesanger, munk, rørsanger, gulsanger, bøksanger, gransanger, trekryper, kjøttmeis, blåmeis, nøtteskrike, grønnfink, stillits og kjernebiter.

Dammene ser ut til å ha vært viktigere som hekkeplass for våtmarksfugl tidligere, med bla. mulig hekking av rørsanger i 1971, mulig hekking av krikvand i 2002, observasjon i hekketida av dvergdykker i 1974 og sothøne i 1975 og konstaterte hekkinger av sivhøne i 1977 og 1985. Myrrikse hevdet territorium ved «Nordre Bårsluddam» i slutten av juni 1978. Sivhøne ser fortsatt ut til å hekke ved dammene, med mulig hekking i Schwartsdammen i 2016, mens det i 2021 ble det registrert ett individ i «nedre dam» og ett par i kurtise i «øvre dam» 27.4. samt 5 individer 9.5. (ikke spesifisert i hvilken eller hvilke dammer). Videre ble det i 2022 observert ett individ 24.5.

Ellers kan det muligens hekke toppand og vintererle år om annet, mens de øvrige våtmarksfuglene i hovedsak er registrert næringssøkende eller rastende under trekket. I lauvskogen inntil dammene er det også registrert en del interessante arter, slik som kattugle, dvergspett, nattergal, bøksanger og kjernebiter. Disse artene er gjerne knyttet til eldre lauvskog.

Figur 4. Avgrensning av kartleggingsområdet Isdammer Nærnes i Asker kommune.

3.1.3 Vurderinger av verdi og potensial som fugleområde

Isdammene har få hekkende våtmarksfugler, men en liten populasjon av den truede arten sivhøne er verdt å merke seg. Dette gjør at området etter kriteriene anses som regionalt viktig (økologisk funksjonsområde for VU-art). Området har utvilsomt potensial som hekkeområde også for andre sjeldne eller rødlistede arter, slik som myrrikse og dvergdykker.

3.2 Kråkholmen

Kommune: Asker

Registreringsdato: 10. juni 2024 (Helge Fjeldstad, Bjørn Harald Larsen, Sara M. G. Nyjordet og Kamilla Svingen)

Figur 5. Avgrensning av kartleggingsområdet Kråkholmen i Asker kommune.

3.2.1 Kort beskrivelse

Kråkholmen er en liten øy i Blakstadbukta, rett øst for Rogneskjær. Avstanden til fastlandet er drøyt 300 m. Den helt sørvestre delen av øya ble vernet som sjøfuglreservat i 2009.

Verneområdet dekker et areal på 11 daa, hvorav 1,3 daa er landareal. Store deler av øya er grasbevokst, og deler av den er bevokst med tett vegetasjon av furu, lauvtrær og busker. På sørsida av øya er det en flyttblokkstrand. Øya har brygge på nordsiden og er et populært utfartssted for båtfolk i sommersesongen, da bare den vestre enden er fredet (Miljødirektoratet 2024). Det er ingen bebyggelse her.

I fuglefredningsområdet hekket det 210 par med hettemåke og 31 par med fiskemåke i 2011 (Miljødirektoratet 2024). I Naturbase er videre oppgitt at det utenfor reservatet hekker noen få par med makrellterner (på grusstranda på sørøstre del av øya), og tilsvarende med stormåker.

3.2.2 Fugleregistreringer

Området ble undersøkt 10.6.2024, og det ble gått i land på brygga, hovedsakelig for å kartlegge floraen knyttet til kalkrike berg og åpen grunnlendt kalkmark. I tillegg ble det kjørt rundt holmen med båt. Flere sjøfuglarter hekket innenfor og utenfor reservatet. Utenfor reservatet, i det aktuelle arealet for utvidelse av dagens verneområde, ble det registrert 2-3 par grågås, 1 rugende hvitkinngås, ca. 5 ærfugl (VU) (ingen kull), 5 par fiskemåke (VU), 1 rugende sildemåke + 1 par og 4 par gråmåke (VU) samt 1 steinskvett hann. Innenfor reservatet ble det observert 1 par hvitkinngås, 1 ærfugl hunn, ca. 20 par sildemåke og 1 makrellterne (EN).

Kråkholmen inngår i overvåkingen av hekkende sjøfugl i Indre Oslofjorden (se bla. Bergan & Andersen 2011). I alt 152 fugleobservasjoner ligger i Artskart fra Kråkholmen, og ingen av disse har skilt mellom reservatet og den ikke-vernede delen av øya. Artslista omfatter grågås, kanadagås (HI), hvitkinngås, stripegås (LO), gravand, sjørre (VU) (vinterobservasjon), ærfugl, kvinand (vinterobservasjon), siland, toppdykker, gråstrupedykker (vinterobservasjon), storskarv (NT), hønsehauk (VU), tårnfalk, tjeld (NT), gluttsnipe, strandsnipe, hettemåke (CR), fiskemåke, gråmåke, sildemåke, svartbak, makrellterne, lomvi (CR) (vinterobservasjon), heipiplerke, steinskvett, møller, gråtrost, kråke, ravn, grønnefink og stillits.

3.2.3 Vurderinger av verdi og potensial som fugleområde

Kråkholmen er en viktig hekkeplass for sjøfugl, noe som også er bakgrunnen for at den sørvestre delen av holmen ble vernet i 2009. Materialet av observasjoner fra Kråkholmen skiller ikke mellom reservatet og holmen for øvrig, noe som gjør det utfordrende å vurdere verdien av den ikke-vernede delen kontra den vernede delen av holmen.

Hekkende sjøfugl har blitt overvåket i Indre Oslofjord av Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus (nå BirdLife Norge, avd. Oslo og Akershus) siden 2009 (med registreringer annet hvert år). Siste rapport er fra overvåkingen i 2023 (Bergen mfl. 2024). Antall hekkende sjøfuglpar har de aller fleste år ligget mellom 30 og 60, med unntak av i 2011, da en stor hettemåkekoloni gjorde at antallet var i overkant av 250 par. I 2023 hekket 6 par hvitkinngås, 1 par ærfugl, 1 par tjeld, 11 par fiskemåke, 5 par gråmåke, 11 par sildemåke og 17 par makrellterne. Bergen mfl. (2024) sier dette om lokaliteten: «Tallene gjelder hele holmen selv om bare vestlige delen er fredet. Måkene ligger stort sett i reservatet i SV, hvitkinngjessene mer spredt og ternene ligger i gresset i NØ – altså ikke i den delen som er reservat. Det fluktuerer litt på fiskemåkene, men rimelig bra tall i år selv om det var langt bedre frem t.o.m. 2013.»

Det vi observerte, uten å gå i land for å telle nøyaktig, var ganske tilsvarende hekkebestander i 2024, med unntak av ett høyere antall sildemåke samt at det kun ble observert 1 makrellterne (uten hekkeindikasjon).

Figur 6. Kolonien med makrellterne (EN) på Kråkholmen er som regel lokalisert nordøst på holmen, utenfor dagens sjøfuglreservat. Foto: Bjørn Harald Larsen.

Ut fra både overvåkingsdataene og det som ble observert i 2024, er det klart at den ikke-vernede delen av Kråkholmen har stor verdi, og kanskje like stor verdi som reservatet for hekkende sjøfugl. Ikke minst fordi den sterkt truede makrellterna hekker fast på nordøstre del av øya (koloni i alle overvåkingsårene, med 5-22 par). I 2023 var dette den nest største makrellternekolonien i Indre Oslofjord. De truede artene fiskemåke og gråmåke hekker i like stor grad utenfor som innenfor reservatet, trolig gjelder dette også ærfugl (VU) og tjeld (NT). Hvor den store hettemåkekolonien holdt til i 2011 kommer ikke fram i rapporten fra overvåkingen dette året (Bergen & Andersen 2011).

Med bakgrunn i kriteriene for verdivurdering, vil lokaliteten komme ut som regionalt viktig som hekkeplass for sjøfugl generelt, men som nasjonalt viktig som hekkeplass for en sterkt truet art (makrellterne).

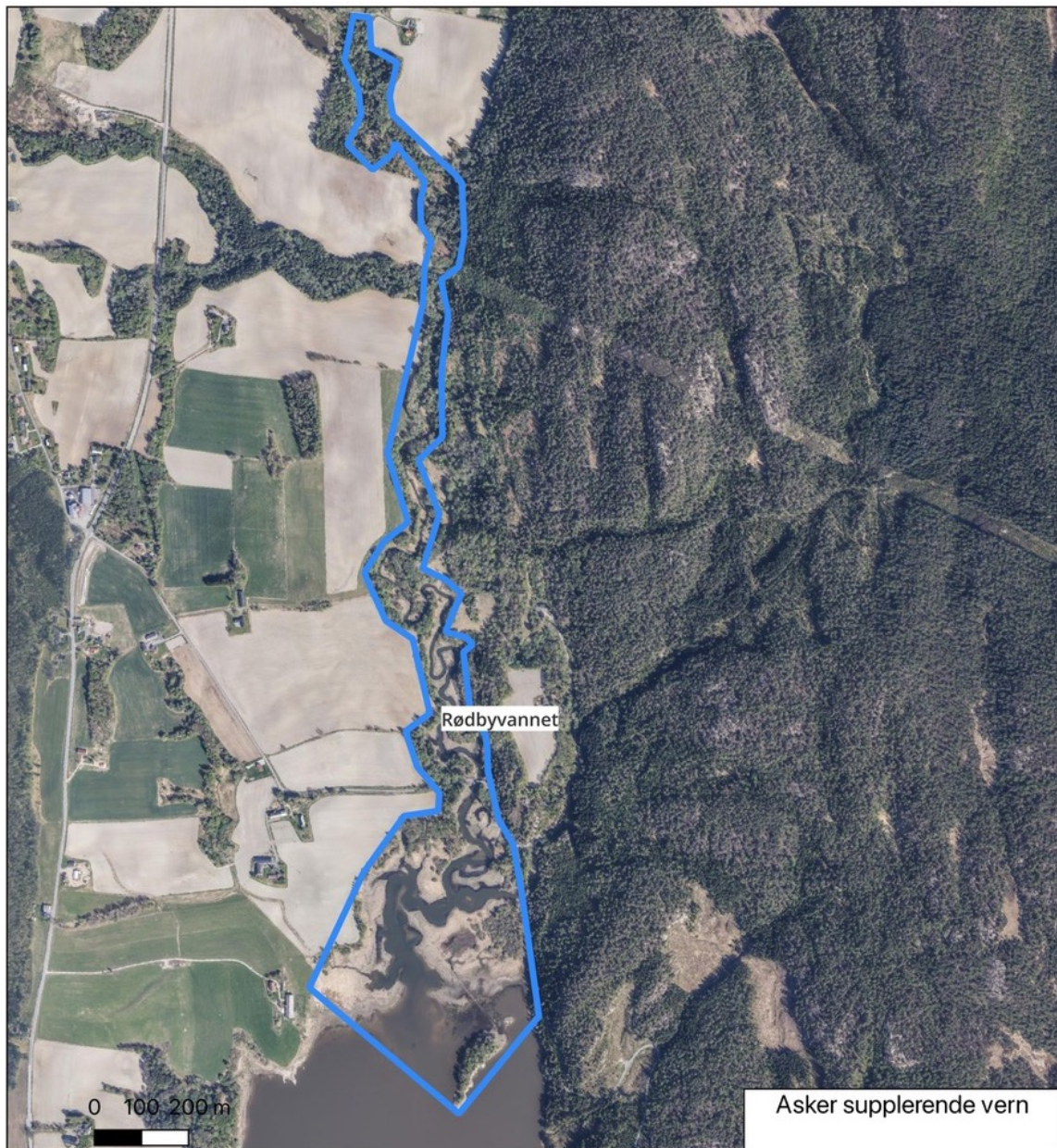
3.3 Rødbyvannet

Kommune: Asker

Registreringsdatoer: 26. juni 2024 (Bjørn Harald Larsen)

3.3.1 Kort beskrivelse

Lokaliteten er beskrevet slik i Naturbase (Miljødirektoratet 2024): «Rødbyvannet ligger 3–4 km sør–sørøst for Klokkarstua, mellom Tofteveien og Sundbyveien. Det inkluderte området utgjøres av nordenden av Rødbyvannet, sør for Sundbyveien, og Ugstadelva, til en avstand av ca. 1 km nord for Sundbyveien (opp til like øst for Nordby). Elven meandrerer til dels sterkt, så strekningen langs vannveien er betydelig lengre enn 1 km. I nordenden av Rødbyvannet er det store mudderflater/-banker, og arealet tørt land her varierer betydelig med varierende vannstand. Også oppover langs Ugstadelva er det mye leirbredder, men her oftest betydelig brattere.»

Figur 7. Avgrensning av kartleggingsområdet Rødbyvannet i Asker kommune.

3.3.2 Fugleregistreringer

Området ble undersøkt 26.6. Av våtmarksfugl ble det da registrert 1 varlende par strandsnipe, 1 spillende enkeltbekkasin og en voksen fiskemåke (VU) uten hekkeindikasjon.

Rødbyvannet er en viktig fuglesjø og oppsøkes jevnlig av lokale ornitologer. Observasjoner av sjeldne fugler har også trukket til seg fuglekikkere langveisfra, slik som stork i april 2024. Dette har ført til at det foreligger så mye som 2124 fugleobservasjoner fra området. De fleste dreier seg om våtmarksfugler som registreres under trekket vår og høst, i tillegg til en del observasjoner fra hekketida og tidlig vinter. Også en del spurvefugler er registrert langs land og innover langs Ustadelva.

Vårtrekk: Både svaner, gjess og ender raster på lokaliteten under vårtrekket, fra isen går i mars (vanligvis) til et stykke ut i mai. Antallene er relativt beskjedne for de fleste arter, med høyeste registrerte antall 10 sangsvaner (27.3.2023), 50 kortnebbgjess (29.3.2024), 100 grågjess (5.4.2021), 80 stokkender (30.3.2022), 26 krikkender (17.4.2022), 20 kvinender (flere datoer) og

10 laksender (2.5.2015), mens andre arter ses i småflokker på 2-5 individer (inkludert brunnakke, toppand, siland og kanadagås).

Figur 8. Breddene langs Ustadelva er bevoxt med starrarter, hovedsakelig sennegras og kvass-starr, og bredt dunkjevle. Foto: Bjørn Harald Larsen, 26.6.2024.

Så lenge det er lav vannstand i Rødbyvannet utover våren, gir det muligheter for vadefugl å raste, og flere arter ses i små til moderat antall (høyeste observerte antall i parentes); vipe (CR) (15 ind. 4.4.2021), dverglo (VU) (4 ind. flere datoer), sandlo (1-2 ind. 7.4.-3.5.2024), grønnskilt (22 ind. 13.5.2023), skogsnipe (14 ind. 19.4.2024), gluttsnipe (12 ind. 10.5.2021) og enkeltbekkasin (20 ind. 23.4.2023).

Måker varierer mye i antall på våren, men enkelte dager kan store flokker med fiskemåke samles på lokaliteten (bla. ca. 200 ind. 2.5.2023), og i mindre grad gjelder det samme for sildemåke (64 ind. 6.5.2019). Hettemåke (CR), gråmåke (VU), sildemåke og svartbak blir sett i langt mindre antall. Storlom registreres i små antall i april/mai, og det samme gjelder bla. gråhegre, storskarv (NT), trane, toppdykker og kortnebbgås.

Av uvanlige og sjeldne arter som er observert under vårtrekket nevnes stork (17.-21.4.2024), snadderand (NT) (1 ind. 23.4.2023 og 1 ind. 16.-18.5.2023), sivhauk (VU) (1 hann 6.5.2023 og 1 hunn 29.5.2023), vandrefalk (4.4.2021), sivhøne (VU) (1 ind. 5.5.2019), ringtrost (1 ind. 9.4.2023 og 7 ind. 18.4.2024) og varsler (1 ind. 15.3.2015).

Hekking: Lokaliteten er viktigst som hekkeplass for de truede artene vipe (1-2 hekkende par sør i deltaet) og dverglo – vanligvis ett hekkende par, noen år trolig 2 par (antakelig avhengig av relativt lav vannstand på forsommeren for å hekke). Ellers hekker strandsnipe, enkeltbekkasin (1-2 par), rugde (eventuelt i skogområdene inntil) og sivspurv årlig, mens det også har vært mistanke om hekking av krikband, skogsnipe, myrrikse (EN) (revirhevdende 9.-12.6.2017, 17.7.2019 og 24.5.2021), vannrikse (VU) (revirhevdende 14.-27.6.2022), dvergspett, gjøk (NT), vintererle, rørsanger og myrsanger. Knoppsvane hekket i deltaet i 2009, 2019 og 2020, og grågås i 2021 (3 kull) og 2023 (ett kull). Tornskate ble sett med mat til unger i deltaet 15.7.2014. Makrellterne (EN) har bare blitt observert et par ganger på sommeren uten hekkeindikasjon, mens fiskeørn (VU)

fisker i vannet jevnlig i sommerhalvåret. I nærliggende skog hekker bla. nattravn (ses også næringssøkende i deltaet) og kattugle.

Figur 9. Det var relativt høy vannstand i Rødbyvannet under befaringen i slutten av juni 2024, og alle mudderbanker var oversvømte. Foto: Bjørn Harald Larsen.

Høsttrekk: De fleste arter opptrer i mindre antall under høsttrekket, med unntak av sangsvane (17 ind. 22.11.2022), stokkand (190 ind. 16.10.2021) og kvinand (20 ind. 15.11.2018). Vanligvis vil høy vannstand gjøre at rastemulighetene for vadere er dårligere på høsten enn på våren, men i år med lite nedbør på ettersommeren og tidlig høst kan småflokker med rastende vadere ses. Eksempler på dette er 10 brushaner (VU) 11.8.2013, 10 enkeltbekkasiner 28.8.2013, 1 heilo (NT) 19.9.2021, 4 gluttsniper 13.8.2021 og 2 rødstilker (NT) 19.8.2013. Enkeltebekkasiner raster i starrbeltene langs vannet og raster trolig i mindre antall hver høst.

Enkelte sjeldne gjester kan dukke opp også på høsten, slik som snadderand (6.11.2022), dvergdykker (EN) (1 ind. 10.9.1978) og isfugl (27.8.1995). Ellers kan nevnes 1 jaktende vandrefalk 11.8.2013 og observasjoner av varsler 7.11.2021 og 4.11.2023.

Vinter: Før islegging oppholder det seg en del vannfugl i råka utenfor deltaet i Rødbyvannet, og noen ganger kan det være åpent vann her helt ut i januar og en sjelden gang også februar. Av observasjoner kan nevnes 25 sangsvaner 3.12.2022, 12 sangsvaner 2.2.2020, 2 knoppsvaner 3.1.2021 og 3 laksender 3.1.2020.

3.3.3 Vurderinger av verdi og potensial som fugleområde

Rødbyvannet med deltaet og den nedre delen av Ustadelva har store kvaliteter som fugleområde, først og fremst som rasteområde under vårtrekket – men også som hekkeområde for truete vadefugler (bla. vipe og dverglo) og rasteområde under høsttrekket. For sangsvane har lokaliteten også betydning som overvintringsområde enkelte år. Lokaliteten er så godt undersøkt at det ikke er sannsynlig at viktige funksjoner ikke er oppdaget.

Vurdert opp mot kriteriene metodekapittelet, anses lokaliteten å ha regional verdi som rasteplass under trekket, mens den har nasjonal verdi som hekkeplass og økologisk funksjonsområde for truede arter – og særlig for den kritisk truede arten vipe.

3.4 Isdam ved Arnestad (Stordammen, Vollen)

Kommune: Asker

Registreringsdatoer: 26. juni 2024 (Bjørn Harald Larsen), 17. september (Bjørn Harald Larsen)

Figur 10. Avgrensning av kartleggingsområdet Isdam ved Arnestad (Stordammen) i Asker kommune.

3.4.1 Kort beskrivelse

Arnestaddammen (som den er benevnt i Naturbase) ligger rett nord for Arnestad skole, og det går turveger langs hele, vest, nord- og østsida av dammen. I Artsobservasjoner er den benevnt «Stordammen, Vollen», brukt av lokale ornitologer og trolig en riktigere betegnelse enn Arnestaddammen. Dammen er demt opp i østenden og har tidligere vært benyttet som isdam.

Den har frodig vannvegetasjon i kantene – bla. bredt dunkjevle og dronningstarr (NT), og i vannet er det gode bestander av korsandemat (NT). I Naturbase nevnes funn av både storsalamander (NT) og småsalamander samt en del rødlistede vannfugler i tillegg til stær (NT) og tårnseiler (NT).

3.4.2 Fugleregistreringer

Området ble undersøkt 26.6. og 17.9.2024. Turvegene gjør at det er lett å få oversikt over hele dammen, men samtidig innebærer disse vesentlige forstyrrelser for fuglene, og mer sky arter ses derfor ikke her. I juni ble det registrert 13 stökkender (10 hanner, 2 hunner og en ungfugl av året), 1 toppand hann, 1 kvinand hunn, 1 sivhøne (VU), 1 rugende hettemåke (CR) i tillegg til 4 voksne fugler og 1 voksen fiskemåke uten hekkeindikasjon. Ved besøket i september ble det registrert 5 stökkender, 1 toppand hunn, 1 kvinand hunn og 1 voksen sivhøne.

Dammen er mye besøkt av lokale ornitologer, og i Artskart ligger det totalt 1360 fugleobservasjoner fra lokaliteten. Utenom vanlige spurvefugler, gjelder de aller fleste registreringer i hekketida av artene knoppsvane, stokkand, toppand, kvinand, sivhøne og hettemåke. Dette oppsummerer også de viktigste hekkeartene ved dammen per i 2024, da det hekket 1 par knoppsvane (trolig mislykket), 1-2 par stokkand, muligens 1 par toppand, 1 par kvinand, 2 par sivhøne og minst 1 par hettemåke. Disse artene er årlige hekkefugler med 1 eller 2 par, hettemåke kun de siste 2 årene og toppand muligens noe sjeldnere de siste årene. Tidligere har også dvergdykker (VU) hekket (2000-2002). Omkring 2000 hekket dvergdykker i flere av isdammene i Asker (Holtan 2001). Myrsanger ble registrert syngende på østsida av dammen 4.7.2012.

Figur 11. Det er turveg langs hele den nordre bredden av Stordammen, og her vokser det jevnt med bla. rødlistearten dronningstarr (ses som lysegrønne tuer utenfor de mørkegrønne bladene til bredt dunkjevle). Foto: Bjørn Harald Larsen, 26.6.2024.

Figur 12. Hettemåke (CR) har hekket med 1-2 par de siste to årene i Stordammen. I 2024 la den reiret sitt på ei osp som hadde falt i vannet. Foto: Bjørn Harald Larsen, 26.6.2024.

Figur 13. Ung stokkand på Stordammen 26.6.2024. Foto: Bjørn Harald Larsen.

Det er få andre arter enn disse som ses vår og høst i dammen, men enkelte år kan det raste flokker med brunnakke her – som i 2023 da 12 ind. ble sett 26.10. og 11 ind. 29.10. Stormåker og fiskemåke er nedom av og til, men bare i mindre flokker eller enkeltvis. Andre arter, som f.eks. sothøne (VU), hvitkinngås, kanadagås (HI), grågås, krikkand, siland, ærfugl (VU), makrellterne (EN) og skjærpiplerke, ses eller har blitt sett mer tilfeldig i dammen. Registreringen av 5 bergender

(EN) 7.8.2014 er ikke validert av den lokale rapport- og sjeldenhetskomiteen i Oslo og Akershus, og vurderes å være en forveksling med toppand.

3.4.3 Vurderinger av verdi og potensial som fugleområde

Stordammen har små hekkepopulasjoner av et fåtall arter, men til gjengjeld er noen av disse truede arter. Dette gjelder hettemåke (1-2 par de siste to årene) og sivhøne (årlig med 1-2 hekkende par). Generelt vurderes det at dammen er lokalt viktig som hekkeområde for vannfugl, men nasjonalt viktig som økologisk funksjonsområde for hettemåke (kun 1-2 hekkende par gjør imidlertid at denne vurderingen nok skal ned til maksimalt regionalt viktig). Tidligere hekking viser at område også har potensial som hekkeplass for en svært sjelden art som dvergdykker.

3.5 Østenstaddammen

Kommune: Asker

Registreringsdatoer: 26. juni 2024 (Bjørn Harald Larsen), 17. september (Bjørn Harald Larsen)

3.5.1 Kort beskrivelse

Østenstaddammen ligger inne i boligfeltene vest for Vollen, og det går turveger rundt hele dammen. Mot vest og sørvest er det et større skogområde med edellauskog. Dammen har rik vannkantvegetasjon med bla. mye bredt dunkjæle. Dronningsstarr (NT) finnes langs nordvestsida av dammen.

Figur 14. Avgrensning av kartleggingsområdet Østenstaddammen i Asker kommune.

3.5.2 Fugleregistreringer

Området ble undersøkt 26.6. og 17.9.2024. Turvegene langs gjør at det er lett å få oversikt over hele dammen, men samtidig innebærer disse vesentlige forstyrrelser for fuglene. I juni ble det registrert 1 knoppsvanepar (mislykket hekking?), 12 stökkender (9 hanner og 3 hunner) og 1 årssunge av sivhøne (VU). Under besøket i september ble det registrert 1 par knoppsvane, 1 storskarv, 1 toppand hunn, 2 voksne sivhøner og 2 låvesvaler.

Dammen er en del besøkt av lokale ornitologer, og i Artskart ligger det 184 fugleobservasjoner fra lokaliteten. Dette er i hovedsak vanlige spurvefugler, i tillegg til noen våtmarksfugler. Det er lite opplysninger å finne om hekkende vannfugl, men trolig hekker eller forsøker knoppsvane, stökkand, toppand og sivhøne hekking år om annet. Ingen observasjoner er imidlertid gjort av ungekull.

Av andre arter er det gjort mer eller mindre tilfeldige observasjoner av gråhegre, storskarv, grågåås, krikand, kvinand, laksand, hettemåke (CR), fiskemåke (VU), sildemåke, gråmåke (VU) og makrellterne (EN). Observasjonen av 7 toppender 2.5.2024 er den eneste som indikerer at dammen benyttes som rasteplass under trekket.

Figur 15. Det er frodig vannkantvegetasjon langs store deler av Østenstaddammen, og særlig i den østre enden. Foto: Bjørn Harald Larsen, 26.6.2024.

3.5.3 Vurderinger av verdi og potensial som fugleområde

Østenstaddammen ser ut fra eksisterende data og våre registreringer ikke ut til å ha særlig stor betydning for vannfugl, verken som hekke- eller rasteplass. Dersom sivhøne hekker, er det den største kvaliteten ved lokaliteten når det gjelder fugleforekomster. Men ut fra det som er kjent, vurderes området kun å være lokalt viktig.

3.6 Einedammen

Kommune: Asker

Registreringsdatoer: 10. juni 2024 (Bjørn Harald Larsen), 17. september (Bjørn Harald Larsen)

3.6.1 Kort beskrivelse

Einedammen ligger inne i boligfeltene vest for Vollen, og det går turveger rundt hele dammen. Mot vest og sørvest er det et større skogområde med edellauvskog. Dammen har rik vannkantvegetasjon med bla. mye bredt dunkjevle.

Figur 16. Avgrensning av kartleggingsområdet Einedammen i Asker kommune.

3.6.2 Fugleregistreringer

Området ble undersøkt 10.6. og 17.9.2024. I juni ble det registrert 2 stokkandhanner og 1 voksen sivhøne (VU) (hørt i sivbeltet i vest). I september ble det ikke registrert vannfugl i dammen.

Dammen er noe besøkt av lokale ornitologer, men det er ikke mer enn 75 fugleobservasjoner i Artskart fra lokaliteten, og dette er i hovedsak vanlige spurvefugler, i tillegg til noen våtmarksfugler. Det er lite opplysninger å finne om hekkende vannfugl, men trolig hekker eller forsøker stokkand og sivhøne hekking år om annet. Ingen observasjoner er imidlertid gjort av ungekull (rugende sivhøne i mai 2014). I 2009 hekket en koloni på ca. 25 par med hettemåke (CR), og i 2011 ble det igjen rapportert om ca. 50 hettemåker i hekketida.

Av andre arter er det gjort mer eller mindre tilfeldige observasjoner av grågås, kvinand, laksand, sothøne (VU) og fiskemåke (VU). Verdt å merke seg er at det ble observert ett par knekkand (EN) 13.4.2016, samtidig med en flokk med toppender (10 ind.).

Figur 17. Einedammen er liten og med belter av hvit og gul nøkkerose, mest i vestenden. Foto: Bjørn Harald Larsen, 10.6.2024.

3.6.3 Vurderinger av verdi og potensial som fugleområde

Einedammen har i utgangspunktet, med de forekomstene av fugl som er kjent fra de siste årene, kun lokal betydning som hekkeplass for vannfugl. Men sivhøne hekker år om annet, og lokaliteten har tydeligvis et potensial som hekkeplass også for den kritisk truede hettemåka. Det gjør at verdien blir større enn bare lokal, og det anses riktig å betrakte den som lokalt til regionalt viktig.

3.7 Bårdsruddammen

Kommune: Asker

Registreringsdatoer: 10. juni 2024 (Bjørn Harald Larsen), 17. september (Bjørn Harald Larsen)

3.7.1 Kort beskrivelse

Bårdsruddammen er en isdam sentralt i Bårdsruddalen omkranset av bratte åssider nord, vest og øst. Det går en sti langs sørsida og en grusveg langs nordsida. I vestsiden er det et lite bekkeinnløp. Den er forholdsvis stor og ligger i et felt med kalkholdige bergarter og marine sedimenter. Dammen er vegetasjonsrik med mye hvit- og gul nøkkerose i de åpne delene av vannet, mens elvesnelle, dunkjevle og sennegrass dominerer de grunne partiene (Miljødirektoratet 2024). Småsalamander er påvist i dammen.

Figur 18. Avgrensning av kartleggingsområdet Bårdsruddammen i Asker kommune.

3.7.2 Fugleregistreringer

Området ble undersøkt 10.6. og 17.9.2024. I juni ble det registrert 2 stokkandhanner og 2 rugende hettemåker (CR) i nøkkerosebeltene i vest, mens det i september lå en flokk på 7 toppender (3 hanner og 4 hunnfargede) sammen med 2 årsunger av kvinand og 1 storskarv i dammen.

Lokaliteten er en del besøkt av lokale ornitologer, og det foreligger 142 fugleobservasjoner i Artskart fra lokaliteten. Hettemåke har hekket regulært etter 2016. Den oppgis også som

hekkende i 1996, og kanskje har den hekket også år om annet mellom 1996 og 2016 – uten at konkrete opplysninger om dette foreligger. For det meste har det vært snakk om 1-4 reir, men i 2018 ble det talt opp 42 reir i dammen.

Det er konkrete hekkefunn av sivhøne bare fra 2018 og 2022, men sannsynligvis hekker den ganske årlig i dammen, som har mange skjulmuligheter for denne arten. Sothøne oppgis som hekkende i dammen i 1996, men ingen funn er publisert i Artsobservasjoner etter den tid. I 2001 ble det observert to stokkandkull. Denne arten kan også ses i litt større antall på forsommeren, f.eks. 25 ind. 14.6.1999.

Toppand observeres, i likhet med høsten 2024, av og til i litt større flokker på dammen, slik som 10-12 ind. 11.-12.4.2020 og 8 ind. 12.5.2022. Ut over dette er det gjort enkelte registreringer av arter som kvinand, laksand, fiskemåke (VU) og vandrefalk.

Figur 19. Sivhøne (VU) hekker trolig ganske årvisst i Bårdsruddammen. Denne voksne fuglen er imidlertid fotografert på Frognertjernet i Hamar kommune. Foto: Bjørn Harald Larsen.

3.7.3 Vurderinger av verdi og potensial som fugleområde

Den viktigste kvaliteten med Bårdsruddammen som fugleområde er funksjonen som hekkeplass for den kritisk truede arten hettemåke. Selv om antall hekkende par vanligvis er lavt, viser tallene fra 2018 at lokaliteten har potensial for en langt høyere hekkebestand. I tillegg hekker sivhøne antakelig ganske årvisst. Dette gjør at verdien blir større enn bare lokal, og det vurderes riktig å betrakte den som regionalt viktig.

3.8 Syverstaddammen

Kommune: Asker

Registreringsdatoer: 10. juni 2024 (Bjørn Harald Larsen), 17. september (Bjørn Harald Larsen)

3.8.1 Kort beskrivelse

Lokaliteten ligger like nordøst for Syverstad gård og rett sør for Holmen idrettsanlegg. I dag er det to dammer, men høyst sannsynlig har det tidligere vært én stor dam, som nå skilt ved hjelp av en fylling som det er anlagt sti på. Dammene har frodig og rik helofyttvegetasjon langs kantene og en så å si kontinuerlig kantsone av busker og større trær rundt, mest gråor-heggeskog og almlindeskog (Miljødirektoratet 2024). Det går flere turveger helt inntil dammene, hovedsakelig langs nordsida.

Både storsalamander og småsalamander er kjent fra tidligere; førstnevnte sist registrert i 1999 og sistnevnte i 2014) (Miljødirektoratet 2024).

Figur 20. Avgrensning av kartleggingsområdet Syverstaddammen i Asker kommune.

3.8.2 Fugleregistreringer

Området ble undersøkt 10.6. og 17.9.2024. Det er enkelt å få oversikt over dammene ved å gå turstien på nordsida. I juni ble det registrert ett stokkandkull samt en hann, 1 kvinand hunn og 1 voksen sivhøne samt 1 stor unge og 1 liten unge (opplagt fra to forskjellige kull, men usikkert om

det var snakk om unger fra to forskjellige par/hunner eller fra samme par/hunn – sivhøne kan ha minst to kull i løpet av sesongen). I september ble det sett 8 hunnfargede toppender, 2 unge kvinender og 3 sivhøner (2 voksne og 1 ungfugl). Alle observasjonene ble gjort i den søndre og største dammen.

Lokaliteten er ofte besøkt av lokale ornitologer, og det ligger i alt 934 fugleobservasjoner i Artskart (Artsdatabanken 2024). Syverstaddammens viktigste funksjon er som hekkeområde for vannfugl. Dvergdykker (VU) hekket med ett par i dammen i perioden 2001-2007, og trolig også på 1990-tallet. Arten er imidlertid ikke sett etter 2007. I samme periode var det også en liten koloni med hettemåke (CR) i dammen; 2 reir i 2001, 2-3 par i 2004, flere kull i 2005 og 10 reir i 2007. Også rapportert 20 ind. i mai 2010, men ingen opplysninger om hekking dette året. Muligens var dvergdykkeren avhengig av hettemåkas aggressive predatorforsvar for å hekke i dammen.

Figur 21. Fra sørvestenden av den søndre dammen, med neddykkede belter av rødlistearten korsandemat (NT) i forgrunnen. Foto: Bjørn Harald Larsen, 10.6.2024.

Sivhøne hekker også årvisst i Syverstaddammen, og enkelte år kan det se ut til at 2 par hekker, uten at det er registrert sikre observasjoner av flere samtidige ungekull. Ellers hekket toppand i 2005 og sothøne (VU) på 1990-tallet (ingen hekkinger på 2000-tallet, og ikke sett etter 2006). Toppand kan for øvrig ses i noe større antall vår og høst (bla. 12 ind. 11.5.1999 og 8 ind. 17.9.2024). Stokkand hekker årlig, med opptil 3 kull registrert, og det gjelder også kvinand (1, maksimalt 2 par), mens ett vintererlekull ble sett i dammen i 2001.

Andre arter opptrer mer eller mindre tilfeldig, f.eks. har 1-3 brunnakker og 1-2 krikkender blitt sett vår og høst, mens grågås er litt mer tallrik – men også ganske tilfeldig, på våren. Gravand er sett én gang; 13.5.2007, og det samme gjelder hvitkinngås (27.3.2024), snadderand (1 par 27.4.-4.5.2021) og fossefall (2.11.2008). I nærliggende skog hekker bla. dvergspett og trolig også kjernebiter, mens nattergal (NT) ble hørt syngende 31.5.2005.

3.8.3 Vurderinger av verdi og potensial som fugleområde

Per i dag er det lokalitetens funksjon som hekkeområde for sivhøne som er dens viktigste kvalitet. Men potensialet som hekkeplass for hettemåke og dvergdykker er kanskje like viktig. For øvrig er det enkelte vanlige vannfugler som hekker årlig i små antall. Dette gjør at området etter kriteriene anses som regionalt viktig (økologisk funksjonsområde for VU-art).

4 OPPSUMMERING AV VERDI FOR FUGL

I tabell 2 er de kjente funksjonene for våtmarksfugl i de 8 undersøkte områdene oppsummert. Verdivurderingene baserer seg på registreringer lagt ut på Artsobservasjoner, egne besøk i juni og september 2024. For de fleste områdene er datagrunnlaget godt nok til at vurderingene kan anses som sikre (se kap. 5).

Tabell 2. Oppsummering av de kartlagte områdenes verdi for fugl, med vekt på funksjoner for våtmarksfugl. Se kap. 2 for vurdering av lokalt, regionalt og nasjonalt viktig område. - = liten eller ubetydelig dokumentert verdi for våtmarksfugl.

Område	Kommune	Verdi som hekkeområde	Verdi som rasteplass under trekk vår og høst	Verdi som overvintringsområde for vannfugl
Isdammer Nærsnes	Asker	Regionalt viktig	-	-
Kråkholmen	Asker	Nasjonalt/regionalt viktig	-	-
Rødbyvannet	Asker	Nasjonalt/regionalt viktig	Regionalt viktig	Lokalt viktig
Isdam ved Arnestad (Stordammen)	Asker	Regionalt viktig	-	-
Østenstaddammen	Asker	Lokalt viktig	-	-
Einedammen	Asker	Lokalt/regionalt viktig	-	-
Bårdsruddammen	Asker	Regionalt viktig	-	-
Syverstaddammen	Asker	Regionalt viktig	Lokalt viktig	-

5 OPPFØLGENDE UNDERSØKELSER

Alle områdene som ble undersøkt vurderes å ha et godt datagrunnlag når det gjelder funksjoner for fugl. For noen områder hadde det vært ønskelig med mer data fra høsttrekket særlig, men sannsynligvis har disse lokalitetene helt marginale kvaliteter som rasteplass under høsttrekket. Ressurser avsatt til fugleundersøkelser i 2024 ga mulighet for to besøk til hvert av områdene i løpet av registreringsperioden. Naturtypekartlegging i de samme områdene ble ikke utført av personer med spesialkompetanse på fugl, og det ble derfor begrenset med data om fugl under disse kartleggingene – som dessuten hadde fokus på naturtyper og flora.

Kråkholmen er godt dokumentert som en viktig hekkeplass for sjøfugl, men i svært liten grad er det skilt mellom den vernede og den ikke-vernede delen av holmen under registreringene. Det som er klart, er at makrellterne mer eller mindre konsekvent legger sin koloni utenfor reservatet, og dette er en av de største koloniene i Indre Oslofjord. I 2024 fikk vi en del data på andre arter som hekker utenfor reservatet, men det hadde nok vært en stor fordel å få data fra flere år for å et bedre bilde av fordelingen av hekkende sjøfugl på holmen.

Det er gjort potensialvurderinger for alle områder, med unntak av de best undersøkte – der potensialet er antatt å være realisert gjennom registreringer. Der behovet for bedre undersøkelser er størst, vurderes å være isdammene ved Nærsnes. Disse er relativt lite besøkt tidligere år, samtidig som de krever en del feltinnsats for å få en fullgod oversikt over.

6 KILDER

Andersen, G. S. & Bergan, M. 2011. Hekkende sjøfugl i indre Oslofjord, Oslo og Akershus 2011. Norsk Ornitologisk Forening, avd. Oslo og Akershus. Rapport. 22 s.

Artsdatabanken. 2018a. Norsk rødliste for naturtyper 2018.

<https://www.artsdatabanken.no/rodlistefornaturtyper>

Artsdatabanken. 2018b. Fremmedartslista 2018.

<https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>

Artsdatabanken. 2021. Norsk rødliste for arter 2021.

<https://www.artsdatabanken.no/lister/rodlisteforarter/2021/>

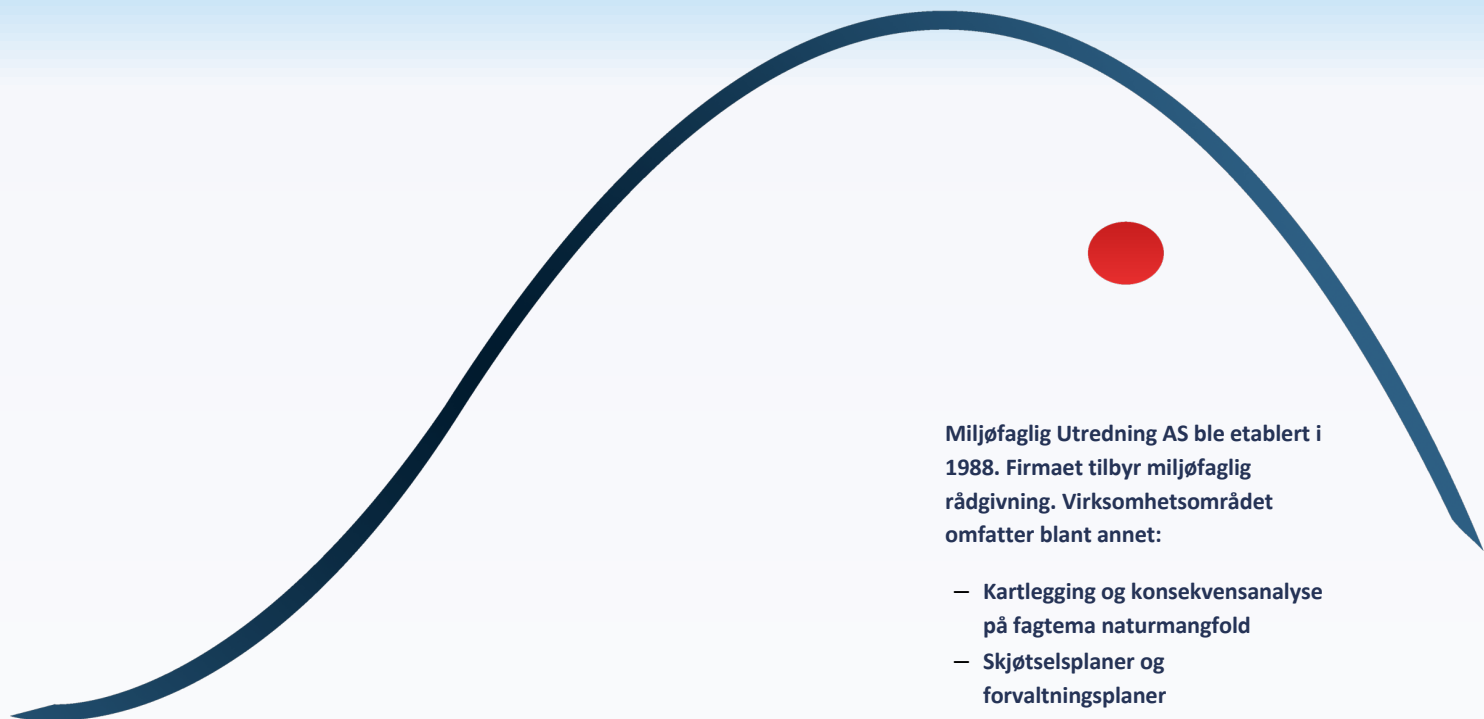
Artsdatabanken 2024. Artskart. Hentet 6.11.2024 fra <https://artskart.artsdatabanken.no/>

Bergan, M., Andersen, G. S. & Andersen, T. 2023. Hekkende sjøfugl i indre og midtre Oslofjord 2023. BirdLife Norge avdeling Oslo og Akershus. Rapport. 64 s.

Holtan, D. 2001. Dvergdykkerens status i Norge. Vår Fuglefauna 24: 100-108.

Miljødirektoratet 2024. Naturbase. Hentet 6.11.2024 fra

<https://geocortex02.miljodirektoratet.no/Html5Viewer/?viewer=naturbase>

Miljøfaglig Utredning AS ble etablert i 1988. Firmaet tilbyr miljøfaglig rådgivning. Virksomhetsområdet omfatter blant annet:

- Kartlegging og konsekvensanalyse på fagtema naturmangfold
- Skjøtselsplaner og forvaltningsplaner
- Utarbeiding av kart (illustrasjonskart og GIS)
- FoU-virksomhet
- Kurs og foredrag

Hjemmeside: www.mfu.no

Org.nr.: 984494068 MVA